

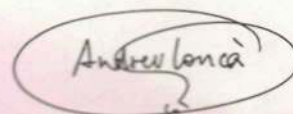
ciutat d'ideals

Les cendres que cremen

Hi ha certs escriptors perseverants, cauts, tenaços, que al capdavant d'una vida dedicada a una professió es lliuren, al temps de la jubilació, a escriure una senyora novel·la més que notable. Aquest és el cas de Daniel Roig, que ara ha publicat *Les cendres del desig. Vida d'un cavaller a la cort de Pere I*, editat per La Magrana. D'entrada, és una novel·la històrica ben subtilment documentada: hi ha molta informació però no es nota gaire l'esforç d'encabir-la-hi. Si l'he sabut llegir bé, aquesta obra se sustenta sobre una lectura exhaustiva de la història, sobre uns viatges als llocs en què van produir-se les accions i sobre un coneixement de la medicina medieval que molt poca gent posseeix. En efecte, *Les cendres del desig* és una novel·la que s'aguanta sobre un saber històric inqüestionable. Ara bé, la llibertat i —si se'm permet dir-ho així— el morro que hi projecta el narrador són propis d'un autèntic creador que té en la llibertat del seu desig la força que el duu amb una energia envejable per una vida sencera i en un compàs de temps i d'espai amplis i

ambiciosos. Però de què parla *Les cendres del desig*? A primera vista, narra la vida de Jaume Sentiu, home que desitja vivament des de la infància ser cavaller. Amb la lectura assolada, hi veus una novel·la sobre l'acabament dels desitjos dels homes i les dones. I probablement a un ajustament dels ideals que covem des de petits a una mesura més humana. Sé que em costa ser clar: no debades Daniel Roig ha usat més de 300 planes per narrar allò que jo vull sintetitzar en unes ratlles. Només vull dir que Jaume Sentiu és un personatge que evoluciona des de la innocència fins a la maldat. Des del desig a la traïdoria, però arriba un punt que el protagonista s'adona que ja ha traspassat la ratlla d'un gran riu que ja no permet la tornada enrere. Llavors, fa una girada en la seua vida i es retira dels seus ideals. Els mira d'una altra manera i se'n separa perquè s'adona que li han fet més mal que bé. Llavors, accepta el món tal com és en la seua duresa i aspira a viure en pau amb si mateix. Per tant, si ajuntem els dos plans: la fonamentació aguda i lliure en l'època del rei Pere I, si constatem que Daniel Roig ha escrit una

excel·lent i lliure aproximació a l'edat mitjana catalana com jo no havia llegit mai en cap novel·la històrica i si ho ajuntem amb aquesta peripècia vital d'un protagonista en diàleg amb si mateix i amb el seus ideals, tindrem una excel·lent novel·la històrica que es fa llegir amb plaer i que parla als lectors d'ara i a les seues aspiracions i ideals. Daniel Roig s'ha atrevit a narrar els mites més potents de l'edat mitjana catalana: l'engendrament del rei Jaume, la batalla de Muret i tota la política internacional de la Corona d'Aragó, en especial els episodis de la lluita contra els Croats del nord i, fins i tot, l'heretgia càtara. Daniel Roig s'ha encarat amb els grans temes de la història dels catalans amb una desimboltura i una gràcia que li envejo. Què és el que més m'ha sorprès del volum? La veu narrativa que és capaç de contar les més brutals atrocitats sense jutjar-les, sense adjectivar-les, com un metge que fa un diagnòstic, quasi sense passió, amb voluntat d'anàlisi clínica. És una veu narrativa amb temperament de metge que mira el món amb les cendres de la passió. Unes cendres que cremen, encara.

Andreu Loncà

